

**A TARTALMI FELTÁRÁS
PROBLÉMÁI ONLINE
KÖNYVTÁRI
KATALÓGUSOKBAN**

Prokné Palik Mária
osztályozó könyvtáros
BME OMIKK

Bevezető

- Cédulakatalógus helyett számítógépes adatbázis.
- Retrospektív adatbevitel.
- USMARC, HUNMARC adatcsere-formátumok.
Számítógépes rekordok cseréje.
- Bibliográfiai leírás újfajta hasznosulása.

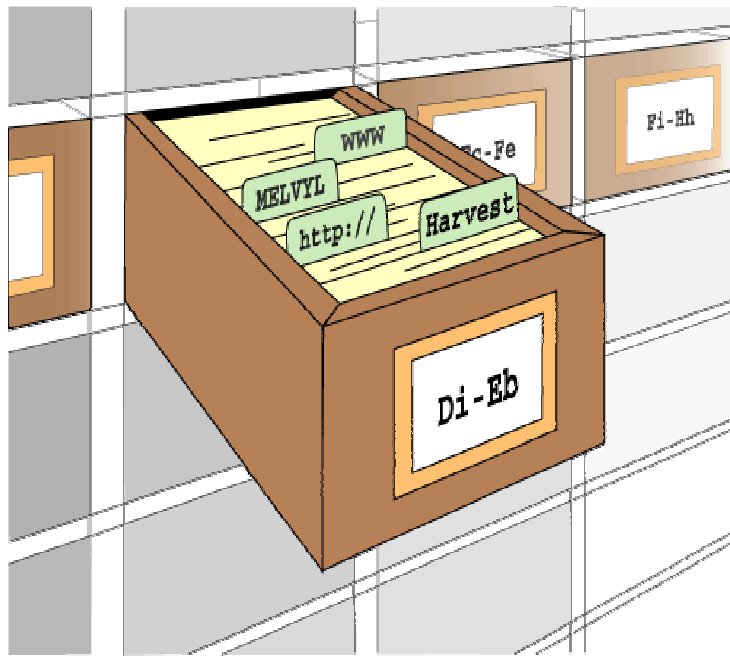
Tartalmi feldolgozás (osztályozás) kérdése

- Különböző könyvtárak
  - különböző IKNY-ek.
- Ezek egyike az ETO:
  - legrégebben használt
  - legelterjedtebb

Az ETO jelzet tartalmának természetes nyelvű megfogalmazása

- Mesterséges nyelvű IKNY.
- Könyvtárban – tájékoztató könyvtáros.
- Szakkatalógusban – választólapok
- Tájékoztatás az Interneten – az adatbázis legyen informatív.
- ETO jelzet és a természetes nyelvű meghatározása elválaszthatatlan

ETO módosító kiadványainak rendszeres átvétele

- Jelenleg használt táblázatokból hiányzik a jelzet az új tárgykörök osztályozásához.
- Könyvtáranként más és más megoldás. Ezek a közös adatbázisokban együtt jelennek meg, pl.
Számítógépes grafika: 514.182-37:519.688,
514.182-37:681.3.019;
Multimédia: 007:621.395.43, 316.774:[681.3],
316.774:[621.39], 681.3.019, 681.3.069.
- A 90-es évek előtti hazai gyakorlat felelevenítése

Retrospektív tartalmi feldolgozás

Az online katalógus bővülése.

- A jelenleg érvényes ETO jelzetekkel – az új dokumentumok feldolgozása során.
- Régi táblázatokból származó jelzetekkel – a katalóguscédulák adatainak feldolgozása révén.

Szinonima – Homonima

- *Szinonima például:*
Személygépkocsi – 629.114.6
629.331
Fizikai kémia – 541.1
544
- *Homonima például:*
544 – Minőségi analízis,
Fizikai kémia.

Egyértelműség kérdése

- A problémát az ETO jelzetváltozásai okozzák
- Az ETO jelzet részei
  - numerikus jelzet
  - természetes nyelvű meghatározása
  - érvényességi ideje

Az érvénytelen jelzetek átírása

- Melyik ETO táblázat alapján született a jelzet?
Mire módosítjuk (az ETO változik)
- Utólagos módosítások dokumentálása → *revízió-történet* mező.
  - módosítandó jelzet
  - módosított jelzet
  - változtatási kiadvány
- A jelzet története

Utalók beépítése

- ETO táblázat folyamatosan változik.
- Utalókkal kapcsoljuk össze a különböző korszakokból származó, de egyébként azonos tartalmú jelzeteket.
- ETO besorolási adatállomány létrehozása

A munka koordinálása

- Különböző osztályozó műhelyek munkájának összehangolása.
- A közös adatbázisokban egymás mellett jelenik meg az eredmény.
- Az információ annyit ér, amennyi megtalálható belőle.

Megköszönöm

Barátné Dr. Hajdu Ágnesnek

és

Ungváry Rudolfnak,

hogy értékes tanácsaikkal és javaslataikkal
segítették előadásom anyagának összeállítását!

Kapcsolódó irodalom

- Fejős László: Kell-e még az ETO?
Vita a könyvtárosok KATALIST levelező
fórumán: [http://www.ki.oszk.hu/3k/valcikkek/
valcikkek0003/fejoss.html](http://www.ki.oszk.hu/3k/valcikkek/valcikkek0003/fejoss.html).